

پرسشنامه دوره غیرحضوری

قرآن صاعد

کتاب شریف صحیفہ سجادیہ

دسمبر ۱۴۰۹

معاونت آموزشی تربیتی جامعه از هر ائمه سلام الله عليهما

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

«باسم‌هه تعالی»

امام خمینی رحمة الله عليه:

صحیفه کامله سجادیه، نمونه کامل قرآن صاعد است و از بزرگترین مناجات عرفانی در خلوتگاه
انس است که دست ما کوتاه از نیل به برکات آن است.

صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۲۰۹

منبع: صحیفه سجادیه،

دعای ۹ تا ۱۴

اداره قرآن و حدیث وابسته به اداره کل تربیتی معاونت آموزشی تربیتی جامعه‌الزهراء^{سلام الله عليها} در
راستای ترویج و انس طلب با صحیفه سجادیه و با هدف ترویج فرهنگ غنی اهل بیت علیهم السلام
و حرکت در جهت رفع مهجوریت از متون ارزشمند روایی، دوره غیرحضوری صحیفه خوانی با
عنوان «قرآن ناطق» را برگزار می‌نماید.

آیین نامه

لذا توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده باشد.
۲. پاسخ ها در برگه ۵۴ و با مشخصات کامل (نام و نام خانوادگی، نام پدر، کدملی، کد تحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.

مهلت تحويل پاسخنامه:

مهلت تحويل پاسخنامه: ۱۳۹۷/۹/۲۰

روش تحويل پاسخنامه

✓ طلاب حضوری:

تحويل به ساختمان شهید بهشتی، طبقه همکف، سرای نقلین؛

✓ طلاب غیر حضوری:

ارسال پاسخنامه تایپ شده یا pdf به پست الکترونیکی اداره قرآن و حدیث hadith@jz.ac.ir

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۲۵۵

مقدمه:

نظر اندیشمندان دیگر ادیان درباره صحیفه سجادیه:

- صاحب تفسیر طنطاوی (طنطاوی ابن جوهری، از عالمان بزرگ و حکما و فضلای اهل تسنن مصری و اشعری قرن سیزده و چهارده است) پس از دریافت کتاب صحیفه سجادیه از طرف آیت الله مرعشی نجفی به نکاتی تأمل برانگیز در مورد این کتاب اشاره کرده است. ایشان می‌نویسد: «...صحیفه سجادیه را کتابی یگانه

یافتم که مشتمل بر علوم و معارف و حکمت‌هایی است که در غیر آن یافت نمی‌شود. حقاً که این از بدیختی ما (اهل سنت) است که تا کنون به این اثر گران‌بهای جاوید از میراث‌های نبوت و اهل بیت دست نیافته‌ایم.

«صحیفه سجادیه» ترجمه سید صدرالدین بلاعی، دارالکتب الاسلامیة. شیخ محمدآخوندی؛ مقدمه آیة‌الله مرعشی ص ۳۷ و ۳۸.

پروفسور آنه ماری شیمل (عرفان‌پژوه، اسلام‌پژوه و شرق‌شناس آلمانی که علاقه بسیاری به اسلام و جهان شرق داشت و آثار متعددی در زمینه الهیات، عرفان و فرهنگ اسلامی به زبان‌های مختلف تألیف کرد) می‌گوید: «من خودم همواره دعاها، احادیث و اخبار اسلامی را از اصل عربی آن می‌خوانم؛ بخش کوچکی از کتاب مبارک صحیفه سجادیه را به آلمانی ترجمه و منتشر کرده‌ام.» این نویسنده به تاثیر شگرف ترجمه این کتاب بر یک خانم کاتولیک متعصب اشاره کرده و می‌نویسد: «این خانم کاتولیک وقتی فهمید من دعاهاي اسلامي را ترجمه می‌کنم، دلگير شد که مگر در مسيحيت و در مكتب مقدسه خودمان کمبودی داريم که تو به ادعیه اسلامی روی آوردي؟! وقتی کتابم چاپ شد، يك نسخه برای او فرستادم. يك ماه بعد تلفن زد و گفت: صمیمانه از هدیه این کتاب متشکرم، زیرا هر روز به جای دعا آن را می‌خوانم.»

ماهנהمۀ پیام زن، فوروردین ۱۳۸۱، ص ۳۲، مقاله بانوی شرق‌شناس ترجمه محبوبه پلنگی.

پروفسور ویلیام چیتیک (فیلسوف، اسلام‌شناس و متخصص عرفان مولوی و این عربی در آمریکا واولین مترجم انگلیسی صحیفه سجادیه) در مقدمه ترجمه صحیفه سجادیه خود می‌گوید:

کتابی مانند صحیفه بعد درونی و داخلی اسلام را آشکار می کند که حتی ممکن است فهم و درک آن در سایر متون اولیه دشوارتر نیز بوده باشد. هنگامی که دانشمندان و سایر افراد ناآشنا به اسلام به آن می نگرند به طور طبیعی آنچه را که در نگاه اول دیده باشند درک می کنند که از آن جمله می توان به وقایع، گزارش‌ها و اسناد مکتوب، روابط اجتماعی، و غیره اشاره کرد.

آقای «اندره کوفسکی» دانشمند مسیحی از لهستان که کتاب صحیفه سجادیه از مرکز اسلامی آن دیار برای وی ارسال شده، طی نامه‌ای به این مرکز می‌نویسد:

من در حال حاضر مشغول مطالعه ترجمه انگلیسی «صحیفه سجادیه» هستم که قبل از این برایم ارسال داشته بودید...

من عمیقاً تحت تأثیر اندیشه‌های امام مسلمانان، امام سجاد - علیه السلام - قرار گرفته‌ام، که افکار بلند و متعالی او در صفحات صحیفه سجادیه تبلور یافته است. مطالعه این اثر گرانبها و دقیق در مضامین و معارف سرشار این کتاب به شدت روح را تحت تأثیر قرار داده و مجدوب خود ساخته است. و خدابی به من بخشنیده است. نگرشی کوتاه بر عملکرد ۲۲ ساله مرکز نشر معارف اسلامی در جهان، ص ۴۶.

کتابخانه واپیکان نیز وقتی نسخه انگلیسی صحیفه سجادیه را دریافت کرده بود، نامه تشکرآمیزی ارسال داشته (به مرکز نشر معارف اسلامی در جهان) و در آن می‌نویسد: این کتاب حاوی مضامین عالی عرفانی است، لذا آن را در بهترین جایگاه کتابخانه جهت استفاده محققان قرار داده‌ایم.

نگرشی کوتاه بر عملکرد ۲۲ ساله مرکز نشر معارف اسلامی در جهان، ص ۱۳.

سوالات مرحله اول صحيفه سجادیه (دعای ۹ تا ۱۴)

سوالات تستی:

۱- عبارت مقابل را کدام گزینه کامل می کند؟

وَصَرِّنَا إِلَى مَحْبُوبِكَ مِنْ ..... وَأَرِلَنَا عَنْ مَكْرُوهِكَ مِنْ ..... اللَّهُمَّ وَمَتَى وَقَفْنَا يَيْنَ نَقْصِينِ فِي دِينِ أَوْدُنْيَا، فَأَوْقِعِ النَّقْصَ بِاسْرَعِهِمَا .....، وَاجْعَلِ التَّوْبَةَ فِي أَطْوَلِهِمَا.....

الف - الاصرار، التوبه ، فناء، بقاء؛

ب - التوبه ، الاصرار، بقاء ، فناء؛

ج - الاصرار، التوبه ، بقاء ، فناء؛

د - التوبه ، الاصرار، فناء، بقاء؛

۲- منظور امام سجاد عليه السلام از عبارت " وَأَوْهِنْ فُوَّتَا عَمَّا يُسْخِطُكَ عَلَيْنَا" چیست؟

الف - تمایل به طاعت و خطور گناه بر نفس و ذهن؛

ب - توفیق ترک گناه؛

ج - خطورهای ناهنجار قلبی و ارتکاب گناهان؛

د - نقش خاطرات قلبی در گمراهی و هدایت انسان؛

۳- در این عبارت امام عليه السلام به چه ویرگی انسان اشاره می کند؟

سُبْحَانَكَ نَحْنُ ..... الَّذِينَ أَوْجَبْتَ إِجَابَتِهِمْ، وَآهَلُ ... الَّذِينَ وَعَدْتَ الْكَشْفَ عَنْهُمْ.

الف - المُسْتَرَ حَمُون - الرَّحَمَه

ب - الْمُضْطَرُونَ - السُّوءِ

ج - الْمُسْتَغْيُثُونَ، الْغَوَث

د - الْمُسْتَجِيْبُونَ، الإِجَابَه

۴- معنای عبارت زیر چیست؟ "رَغِبَتْنَا عَنْهُ إِلَيْكَ"

الف- بیزاریم به سوی تو و رغبت از او؛

ب- بیزاریم از او و رغبت به سوی تو؛

ج- رغبت از سوی تو و بیزاریم به او؛

د- رغبت به او و بیزاریم از سوی تو؛

۵- عبارت زیر را کامل کنید.

يا مَنْ.....شَرَفُ .....، وَ يَا مَنْ.....فَوْهُ.....

الف- شُكْرُهُ ، لِلشَاكِرِينَ ، ذِكْرُهُ ، لِلذَاكِرِينَ

ب- شُكْرُهُ ، لِلذَاكِرِينَ ، ذِكْرُهُ ، لِلشَاكِرِينَ

ج- ذِكْرُهُ ، لِلذَاكِرِينَ ، شُكْرُهُ ، لِلشَاكِرِينَ

د- ذِكْرُهُ ، لِلشَاكِرِينَ ، شُكْرُهُ ، لِلذَاكِرِينَ

۶- امام سجاد علیه السلام در این فراز چه توبه‌ای را از خدا می‌خواهد؟

وَإِذَا أَنْقَضَتِ أَيَامُ حَيَاةِنَا، وَتَصَرَّمْتُ مُدَدْ أَعْمَارِنَا، وَاسْتَحْضَرْتُنَا دَعْوَتُكَ الَّتِي لَابْدَ مِنْهَا وَمِنْ إِجَائِهَا.

الف- توبه بعد از گذشتن عمر

ب- توبه بعد از حضور در محضر خدا

ج- توبه بعد از تمام شدن زندگی

د- همه موارد

۷- در این فراز از دعای یازدهم کدام صفت از صفات خداوند متجلی می باشد؟ ولا تکشف:

عَنَّا ..... عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ

الف- غفار الذنوب

ب- ستار العيوب

ج- کاشف الكروب

د- هیچکدام

۸- این کلام امام عليه السلام حاوی چه معنایی است؟

تَفَضُّلُكَ عَلَى مَنْ أَقْبَلَ بِوَجْهِهِ إِلَيْكَ

الف- نسبت به هر کس که به تو توجه کند تفضل می فرمایی.

ب- تفضل تو همان توجه بمنه به توست.

ج- هر دو

د- هیچکدام

۹- عبارت زیر به ترتیب هر کدام به چه معنایی می باشد؟

«لَا مَحِيصٌ، لَا مَهْرَبٌ، أَدِيرَتْ، ابْطَأْتُ»

الف- پناهی نیست، قرارگاهی نیست، تمام شده است، کندی نمودم.

ب- قرارگاهی نیست، پناهی نیست، تمام شده است، کندی نمودم.

ج- پناهی نیست قرارگاهی نیست، کندی نمودم، تمام شده است.

د- قرارگاهی نیست، پناهی نیست، کندی نمودم، تمام شده است.

۱۰- سه ویژگی بندگان محبوب خدا در دعای ۱۲ به ترتیب:

الف- ترک سرکشی در برابر خدا، عدم اصرار بر گناه، مداومت بر استغفار؛

ب- کوتاهی نکردن در واجبات، ترک تقصیر و گناه، بخشش؛

ج- خضوع، تعظیم بر آستان حق، گریه زیاد برای گناهان؛

د- کوتاهی نکردن در واجبات، عدم اصرار بر گناه، مداومت استغفار؛

سوالات تشریحی:

۱. حیطه‌هایی که انسان می‌تواند بوسیله آنها، ثواب الهی را کسب کند کدام است؟

دعای ۹

۲. رابطه بین عفو و فضل با عفو منت و همچنین رابطه بین عذاب و عدل با عذاب و

تجاوز چیست؟ دعای ۱۰

۳. دو موردی که شیطان بوسیله آن، انسان را شماتت می‌کند کدام است؟ دعای ۱۰

۴. سه خصلتی که موجب می‌شود انسان حیا کرده و درخواست‌هایش را به خداوند

طرح نکند، چیست؟ دعای ۱۲

۵. طبق دعای ۱۱ صحیفه سجادیه، دو پیامد بیکاری و فراغت را توضیح دهید.

۶. بر اساس دعای ۱۱ صحیفه سجادیه، حقیقت ذکر و مراحل آن را بیان کنید.

۷. توبه کننده حقیقی، چه شرایطی باید داشته باشد؟ (توبه واقعی، چه شرایطی دارد؟)

۸. پیامد و نتیجه حاجت‌خواهی از غیر خدا چیست؟ توضیح دهید. دعای ۱۳

۹. چهار صفت والای خداوند را از این عبارت استخراج کرده و توضیح دهید:

دعای ۱۴

۱۰. آداب توبه را بر اساس دعای ۱۲ صحیفه سجادیه بیان کنید.

۱۱. امام سجاد علیه السلام، چه معیاری را برای انتخاب و تصمیم‌گیری در کارهای روزمره بیان می‌فرمایند؟ دعای ۹
۱۲. بر اساس عبارت «بَطَرًا فِي نِعْمَتِكَ عِنْدَهُ، وَ اغْتِرَارًا بِنَكِيرِكَ عَلَيْهِ»، منشأ ظلم و ستم به دیگران، چیست؟ دعای ۱۴
۱۳. مهمترین اثر ذکر و شکر و طاعت خداوند، در بیان امام سجاد علیه السلام چیست؟ دعای ۱۱
۱۴. بفرموده امام سجاد علیه السلام، آخرین درخواست انسان هنگام مرگ، چه باید باشد و چه کاری را باید انجام دهد؟ دعای ۱۱
۱۵. وظیفه انسان در سرگردانی بین دوراهی دین و دنیا چیست؟ دعای ۹
۱۶. ۵ مورد از توصیفات اندیشمندان در مورد صحیفه سجادیه را بنویسید؟ (با توجه به مطالب مقدمه دفترچه سوالات)

در پناه حضرت صاحب الامر الله تعالیٰ فرج الشریف پايه و موقی باشد